

Τα χάρδια του Θεού... (λόγος περί γκρινιάρηδων) (π. Λίβυος)

[/ Πεμπτουσία](#)

Γεννιόμαστε γυμνοί. Έστω και για λίγα λεπτά είμαστε ανέστιοι σε αυτόν τον κόσμο. Το κλάμα είναι η πρώτη γκρίνια μας, για έναν κόσμο που δεν γνωρίζουμε μα ωστόσο η οσμή του μας φοβίζει. Και κάπου εκεί, στο γιγάντωμα του φόβου και του πανικού, μια γνώριμη ζεστή γη μας χαρίζει την ποθητή ηρεμία της ύπαρξης. Είναι το σώμα της μάνας. Γη σταθερή και βέβαιη. Το χάρδι της κυκλώνει το γυμνό και φοβισμένο κορμί μας. Η ψυχή ζητάει ζεστασιά και ασφάλεια.

Από 'κείνη την στιγμή κάθε κλάμα και δάκρυ ζητά να ξαποστάσει σε χέρια και αγκαλιές αγάπης. Δεν είναι τυχαίο που ο Χριστός για πρώτη φορά στην ιστορία της ανθρωπότητας, ονομάζει τον Θεό πατέρα. Ούτε ότι η εκκλησία και η εμπειρία των αγίων μιλάνε για τους κόλπους του Πατρός(Θεού) ή για την πατρική αγκαλιά στην παραβολή του Ασώτου.

Η πείνα μας, δεν είναι μονάχα βιολογική μα πρωτίστως υπαρξιακή. Η τροφή είναι το σύμβολο μέσα από το οποίο καταθέτουμε την αγωνία του θανάτου. Δεν έχουμε άλλη γλώσσα να διαδηλώσουμε τους φόβους μας πέρα από το κλάμα. Δεν υπάρχει άλλη απάντηση πέρα από την αγκαλιά της μάνας. Η φύση δεν απαντά με ιδέες και ωραίες υποθέσεις, αλλά με σώμα και σχέση.

Όταν ένα βρέφος σπαρακτικά κλαίει, δεν πεινά για φαγητό, μα για σχέση. Όσο πιο πολύ αυτή απαντηθεί από την μητέρα ιδιαιτέρως τον πρώτο χρόνο ζωής, τόσο οι κραυγές στην μετέπειτα ζωή μας, θα ηχούν λιγότερο και διακριτικά. Διαφορετικά εξελίσσονται βίαιες και εκκωφαντικές, έτοιμες να συντρίψουν στο πέρασμα τους ακόμη και την ίδια την ζωή.

Μια από αυτές τις υπαρξιακές κραυγές είναι και η γκρίνια. Μια γκρίνια που γίνεται σύνδρομο ανασφαλούς, θυμωμένης και ματαιωμένης ψυχής. Βέβαια θα πρέπει να πούμε ότι ακόμη κι αν η μάνα προσπαθήσει να καλύψει αυτή την πείνα της ύπαρξης, μια έλλειψη πάντα θα υπάρχει. Πρώτον γιατί η πείνα μας είναι μεγαλύτερη από την τροφή που μπορεί να μας προσφέρει ένας άνθρωπος. Ας μην μας διαφεύγει ότι η απόλυτη μορφή χορτασμού έρχεται μονάχα από τον Θεό. Από την άλλη, γιατί δεν υπάρχουν γονείς τέλειοι σε βαθμό που να απουσιάζει το λάθος. Ο καλός γονέας δεν είναι ο τέλειος αλλά εκείνος που προσπαθεί για το καλύτερο. Η τελειότητα δεν ανήκει στους ανθρώπους παρά μονάχα στον Θεό.

Η γκρίνια λοιπόν, στην βαθύτερη κατανόηση της είναι μια διαμαρτυρία. Μια βαθιά έλλειψη θετικότητας και αποδοχής του εαυτού μας και του κόσμου. Δεν νομίζω ότι υπάρχει κάποιος άνθρωπος που να μην έχει συναντήσει στην ζωή του γκρινιάρηδες ή που ο ίδιος λιγότερο ή περισσότερο δεν έχει διαδραματίσει αυτόν τον ρόλο, του ανικανοποίητου και απόλυτα αρνητικού ανθρώπου.

Ο άγιος Παΐσιος ο Αγιορείτης, αναφέρεται στο θέμα αυτό μ' ένα εκπληκτικό κείμενο το οποίο αισθάνομαι ότι αξίζει της παρατήρησης μας.

Ας ακούσουμε τον Άγιο: **«Η γκρίνια έχει κατάρα. Είναι σαν να καταριέται ο ίδιος ο άνθρωπος τον εαυτό του....»**

Εδώ ο άγιος μιλάει για μια αρνητική ενέργεια με την οποία η γκρίνια εμποτίζει όλη την ζωή και το περιβάλλον μας. Μια συνεχής μεμψιμοιρία και αρνητικότητα που στο τέλος δεν αφήνει τίποτε θετικό να συμβεί στην ζωή μας. Γνωρίζουμε και από τον ευαγγελικό λόγο ότι για να ενεργήσει η Χάρης του Θεού, χρειάζεται μια ανοιχτότητα. Μια θετική διάθεση και πρόθεση. Χρειάζεται πίστη. Τι είναι η πίστη; Ένα άνοιγμα προς κάποιον ή κάτι άλλο. Εμπιστοσύνη σε ένα πρόσωπο. Άφημα στο Θεό. Η πίστη δεν σε κλείνει αλλά σε ανοίγει προς μια πραγματικότητα. Η γκρίνια σε κλειδώνει. Σε εγκλωβίζει ασφυκτικά σε μια νοσηρή κατάσταση που δεν σου επιτρέπει να δεις τίποτε το θετικό και όμορφο στην ζωή σου. Όσο γκρινιάζεις τόσο κλείνεις τους δρόμους για να συναντήσεις το θαύμα.

Αναφέρει ο Όσιος Παΐσιος, «Στην Ήπειρο γνώριζα δύο γεωργούς. Ο ένας ήταν οικογενειάρχης και είχε ένα-δύο χωραφάκια και εμπιστευόταν τα πάντα στον Θεό. Εργαζόταν όσο μπορούσε, χωρίς άγχος. « Θα κάνω ό,τι προλάβω » , έλεγε. Μερικές φορές άλλα δεμάτια σάπιζαν από την βροχή ,γιατί δεν προλάβαινε να τα μαζέψει, άλλα του τα σκόρπιζε ο αέρας, και όμως για όλα έλεγε « δόξα Σοι ο Θεός » και όλα του πήγαιναν καλά. Ο άλλος είχε πολλά κτήματα, αγελάδες κ.λπ. ,δεν είχε και παιδιά. Αν τον ρωτούσες « πώς τα πας; » , « άστα, μην τα ρωτάς » , απαντούσε. Ποτέ δεν έλεγε « δόξα Σοι ο Θεός », όλο γκρίνια ήταν. Και να δείτε, άλλοτε του ψοφούσε η αγελάδα, άλλοτε του συνέβαινε το ένα, άλλοτε το άλλο. Όλα τα είχε, αλλά προκοπή δεν έκανε».

Να, ξέρω κάποιον εκεί στο Όρος που, αν βρέξει και του πεις « πάλι βρέχει », αρχίζει : « Ναι , όλο βρέχει, θα σαπίσουμε από την πολλή υγρασία ». Αν μετά από λίγο σταματήσει η βροχή και του πεις « ε, δεν έβρεξε και πολύ », λέει: « Ναι, βροχή ήταν αυτή; Θα ξεραθεί ο τόπος ...; » . Και δεν μπορεί να πει κανείς ότι δεν είναι καλά στο μυαλό, αλλά συνήθισε να γκρινιάζει. Να είναι λογικός και να σκέφτεται παράλογα!..»

Αυτό το ανικανοποίητο που περιγράφει ο Άγιος Παΐσιος, είναι χαρακτηριστικό των ανθρώπων που υποφέρουν από την γρίνια. Γιατί στην πραγματικότητα υποφέρουν. Τις περισσότερες φορές ούτε αυτοί αντέχουν τον εαυτό τους. Ο γκρινιάρης στα ανείπωτα της ψυχής του μισεί τον εαυτό και την ζωή του. Όταν κάποιος δεν έχει αποδεχθεί τον εαυτό του, αυτή την άρνηση την προβάλλει παντού. Όλα του φταίνε

γιατί του φταίει η ίδια η ύπαρξη. Εάν δεν επέλθει η εσωτερική συμφιλίωση, η εξωτερική γκρίνια ως μορφή επιθετικότητας, θα παραμένει απέναντι στην ζωή.

Στο ποσοστό που συμφιλιωνόμαστε με τον εαυτό μας, αντέχουμε και τον διπλανό μας, και όταν αγαπήσουμε την ζωή τότε νικάμε και τον θάνατο.

Ο γκρινιάρης, είναι το αντίθετο του δοξολογικού και ευχαριστιακού ανθρώπου. Ο δοξολογικός άνθρωπος ευχαριστεί για όλα και όλους. Για τα καλά και τα κακά, γνωρίζοντας ότι όλα προέρχονται από τον Θεό ως μέσα γνωριμίας μαζί του και με τον βαθύτερο εαυτό μας. **«Για αυτό λέω, η δοξολογία είναι μεγάλη υπόθεση. Από μας εξαρτάται, αν γευθούμε ή όχι τις ευλογίες που μας δίνει ο Θεός.»**

Σ' αυτή την ζωή ο Θεός θα μας δώσει τα χάρη του. Το χάρη του Θεού θα επέλθει πάνω σε όλους τους ανθρώπους με διαφορετικούς και ίσως αντιφατικούς τρόπους. Ας μην ξεχνάμε ότι οι δρόμοι και οι τρόποι με τους οποίους ο Θεός προσεγγίζει το ανθρώπινο πρόσωπο, είναι εντελώς παράδοξοι. Δεν εμπίπτουν στην δική μας λογική και εκλογίκευση. Στον έλεγχο και την ανάλυσή μας. Δεν μπαίνουν ακόμη και μέσα στους νόμους και την ηθική μας. Το χάρη του Θεού δεν ερμηνεύεται αλλά βιώνεται. Δεν αναλύεται αλλά γεύεται. Είναι εμπειρία και όχι ερμηνεία. **Πόσοι άνθρωποι τρώνε μόνον ξερό παξιμάδι, αλλά μέρα-νύχτα δοξολογούν τον Θεό και τρέφονται με ουράνια γλυκύτητα ! Αυτοί οι άνθρωποι αποκτούν μια πνευματική ευαισθησία και γνωρίζουν τα χάρη του Θεού. Εμείς δεν τα καταλαβαίνουμε, γιατί η καρδιά μας έχει πιάσει γλίτσα και δεν ικανοποιούμαστε με τίποτε.**

Τα χάρη του Θεού είναι η αγαπητική παρουσία Του. Οι ευλογίες του μέσα στην ζωή μας. Είναι αυτό το χάρη που προσπαθεί απεγνωσμένα να σωπάσει το αρχαϊκό κλάμα μας. Να καλύψει την μεγάλη έλλειψη. Να φανερώσει ότι ο Θεός είναι, ήταν, και θα παραμείνει μια ανοιχτή αγκαλιά που συν-χωρεί τα πάθη και ηρεμεί τους καημούς μας. Στο ποσοστό που επιτρέπουμε στον εαυτό μας, να βιώσει την αγκαλιά και το χάρη του Θεού, η γκρίνια μεταμορφώνεται σε δοξολογία και ευχαριστία. Μέχρι τότε εάν δεν ξέρουμε κάτι άλλο να κάνουμε εκτός από το να γκρινιάζουμε ως το πράξουμε, είναι κι αυτός ένα τρόπος διαλόγου έστω και αρνητικός. Άλλωστε ο Θεός ξέρει να μιλάει όλες τις γλώσσες της ανθρώπινης καρδιάς, ακόμη και εκείνες που φαίνονται παράδοξες.

π. Χαράλαμπος(Λίβυος) Παπαδόπουλος